

SHRNUTÍ

Tato práce analyzuje nepřímou držbu cenných papírů v její dynamické rovině. Zabývá se problematikou právních vztahů vyplývajících z „pohybu“ nepřímo držených cenných papírů.

První část rozebírá dobrovolné a nedobrovolné dispozice s nepřímo držеныmi cennými papíry. V rámci dobrovolných dispozic se zabývá převody nepřímo držených cenných papírů – jak v obecné rovině, tak prostřednictvím regulovaných trhů – a zřízením zajištění, jehož předmětem jsou nepřímo držené cenné papíry. Druhá část analyzuje kolizní aspekty nakládání s nepřímo držеныmi cennými papíry, zejména pak problém obtížné prostorové lokalizace nepřímo držených cenných papírů a účtů, na nichž jsou tyto cenné papíry evidovány. Třetí část se zabývá právně-politickými aspekty nepřímé držby. Klade si otázku, zda teorie inkorporace práva do listiny u přímo držených účastnických listinných cenných papírů umožňující skryt identitu jejich vlastníka přispívá k negativním jevům jako korupce, daňové úniky, střet zájmů či legalizace výnosů z trestné činnosti. V návaznosti na to se táže, zda by povinným zavedením nepřímé držby účastnických cenných papírů bylo možno docílit dohledatelnosti konečných podílníků právnických osob a zamezit tím zmíněným negativním jevům.

První dvě části jsou založeny na stejné struktuře. Dispozice s nepřímo držеныmi cennými jsou nejdříve popsány funkčním způsobem založeným na Ženevské úmluvě UNIDROIT z roku 2009. Vybrané klíčové aspekty těchto dispozic jsou poté nahlíženy optikou právních konceptů osmi právních řádů. V tomto kontextu jsou následně analyzována ustanovení českého práva týkající se nepřímo držených cenných papírů. Došlo-li v posledních letech k systémové konvergenci infrastruktur nepřímé držby v České republice napojením na mezinárodního centrálního depozitáře (Clearstream Luxembourg) vyvstává rovněž otázka, do jaké míry je třeba zajistit formální konvergenci právních norem, jež umožňují nakládání s nepřímo držеныmi cennými papíry. Jinými slovy, je třeba dekodovat, zda existující právní rámec pro nakládání s nepřímo držеныmi cennými papíry odpovídá potřebám fungování kapitálového trhu a zda poskytuje dostatečnou právní jistotu jak jeho účastníkům, tak subjektům transakcí „přes přepážku.“ Právní rámec pro cenné papíry je dále podroben rozboru i z hlediska veřejnoprávního, konkrétně v optice problému anonymních přímo držených listinných akcií v porovnání s nepřímo držеныmi cennými papíry, jejichž držitele je možno identifikovat vždy.

Klíčová slova: *Cenné papíry*